

**38.0122 נוהל טיפול בחיילים המשוחררים עקב אי-כשירות רפואית ונוהל הגשת בקשה להכרה
בנכות - בשעת רגיעה ובשעת חירום**

תוקף טעיפים 1 עד 13 מה- 21 בספטמבר 2003

הגדרות

1. בפקודה זו:

- א. "פרופיל 21" - פרופיל שנקבע לחיילים בשירות סדיר ובשירות מילואים, כאשר ועדה רפואית מוצאת אותם בלתי-כשרים לשירות.
- ב. "פרופיל 24" - פרופיל שנקבע לחיילים בשירות סדיר ובשירות מילואים, כאשר ועדה רפואית מוצאת אותם בלתי-כשרים ארעית לשירות.
- ג. "נכות" - איבוד הכושר לפעילות רגילה כתוצאה מפציעה, ממחלה או מהחמרת מחלה.
- ד. "חבלה עקב השירות" - חבלה שאירעה לחייל בעת שירותו הצבאי ועקב שירות זה (סדיר או מילואים פעיל).

כללי

2. הפקודה מפרטת את הכללים, את העקרונות לשחרור חולים שנקבע להם פרופיל 21 או פרופיל 24 ואת נוהל הגשת בקשה להכרה בנכות לפי חוק הנכים (תגמולים ושיקום), התשי"ט - 1959 [נוסח משולב] (להלן: "חוק הנכים"), בבתי חולים ובמחנות החלמה בשעת רגיעה ובשעת חירום.

שחרור משירות

3. חייל שנפצע או שחלה במהלך שירותו, וכתוצאה מפציעה זו נקבע לו פרופיל 21 או פרופיל 24, אשר זקוק להמשך טיפול רפואי, והוא מועמד לשחרור משירות עקב מצבו - ישוחרר מצה"ל רק לאחר שהובטח לו המשך הטיפול הרפואי לו הוא זקוק במסגרת אזרחית (בקופ"ח - במסגרת חוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד - 1994 (להלן: "חוק ביטוח בריאות") או במשהב"ט-אגף השיקום, לפי חוק הנכים).

4.

א. חיילים בשירות קבע

מועד שחרורו של חייל פצוע או של חייל חולה משירות קבע ייקבע על-פי הכללים הקבועים בהפ"ע 3,0501, בפ"מ 32.0403 ובהק"א 38-01-12, ובהתחשב במצבו הרפואי בעת השיחרור.

ב. חיילים בשירות חובה

(1) נקבע שהחייל כשיר להוסיף ולשרת לאחר החלמתו ולאחר שהותאם לו פרופיל רפואי - ימשיך החייל לשרת בשירות חובה;

(2) חייל בשירות חובה שנקבע לו פרופיל 21 או פרופיל 24, אשר מצבו הרפואי מחייב המשך טיפול רפואי באשפוז או טיפול רפואי תכוף - יוכל לבקש להתנדב לשירות סדיר לצורך המשך טיפול רפואי לתקופה מוגדרת מכוח סעיף 17 לחוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו - 1986, וכמפורט בהק"א 31-01-21;

(3) נקבע לחייל פרופיל 21 או פרופיל 24, ונמצא כי אינו עומד בקריטריונים להתנדבות לשם המשך טיפול רפואי, כמשמעו בסעיף 17 לחוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו - 1986, ובהתאם להק"א 31-01-21, או שסיים את תקופת ההתנדבות כאמור - ישוחרר משירות חובה לאחר שהמשך הטיפול הרפואי בו הובטח, כאמור בסעיף 3 לעיל;

(4) חייל שנקבע לו פרופיל 21 או פרופיל 24, יוכל להתנדב לשירות בהתאם לקריטריונים המפורטים בהק"א 31-01-04;

(5) חייל שפוטר מצה"ל בעקבות קבלת פרופיל 21 או פרופיל 24, ושהביע את רצונו לחזור לשירות חובה יפנה בכתב לבקו"ס-ענף תו"ש-מדור פרט מילואים, לאחר שלושה חודשים, לפחות, ממועד שחרורו. המדור יזמנו לוועדה שתדון בבקשתו, כאמור בהק"א 31-01-05;

(6) חייל שפוטר מצה"ל עקב קביעת פרופיל 24, יטופל בהתאם להק"א 31-01-14.

ג. חיילים בשירות מילואים פעיל

(1) ככלל, חייל בשירות מילואים פעיל (להלן: "שמ"פ") שנפצע או שחלה, ושעמד בפני ועדה רפואית, והוועדה המליצה לקבוע לו פרופיל 21 או פרופיל 24 - ישוחרר בהתאם לכללים המפורטים בפ"מ 32.0403.

(א) הגיש החייל בקשה להכרה בנכותו, בעודו מסופח לר"ם 2, אך הסמכות הרפואית קבעה שהוא כשיר לעבוד במקום עבודתו האזרחי, ישוחרר רק לאחר שהובטח לו המשך הטיפול הרפואי בגין פציעתו בשירות, או לאחר שהסתיים הטיפול הרפואי לו היה זקוק;

(ב) חייל מילואים שמסרב להגיש בקשה להכרה בנכות מרצונו, יועמד על ידי מפקד יחידת ר"ם 2 על משמעות החלטתו לעניין אחריות משהב"ט-אגף השיקום להמשך הטיפול הרפואי בפגיעתו עקב השירות. מאן חייל המילואים להגיש את תביעתו, גם לאחר ההסבר, יישקל שחרורו לאלתר על ידי מקרפ"ר-המשר"פ-רע"ן שירותי הרפואה. מפקד יחידת ר"ם 2 יציין על גבי טופס 72 שניתן לחייל הסבר בנושא הגשת התביעה להכרה בנכות. המפקד יחתים את החייל על טופס ויתור להגשת תביעה שדוגמתו ניתנת בהוראת ר"ם 2 301.014 (אם החייל מוותר על זכותו להגיש תביעה כאמור), ויטייקו בטופס 72 של החייל;

(ג) אם פציעתו של החייל או מחלתו לא נגרמו עקב השירות הצבאי, יישקל שחרורו לאלתר משירות מילואים על-פי החלטת מקרפ"ר-המשר"פ-רע"ן שירותי הרפואה.

(2) חייל מילואים שעמד בפני ועדה רפואית, שקבעה לו פרופיל גבוה מ- 24 יטופל כאמור בפ"מ 32.0403 ובפ"מ 35.0211, וכמפורט להלן:

(א) קבעה סמכות רפואית שהחייל כשיר לעבודה, יוחזר החייל לשמ"פ. אם סיים את תקופת השירות שאליה נקרא, ישוחרר משמ"פ או משירות מילואים מיוחד;

(ב) קבעה סמכות רפואית שהחייל אינו כשיר לעבודה, ושהוא זקוק להמשך טיפול רפואי - יושאר החייל בר"ם 2 עד להחלטתו, לשחרורו משמ"פ או עד להעברתו לטיפול משהב"ט-אגף השיקום ולקבלת הכרה זמנית, הכל לפי התאריך המוקדם מביניהם. שירותו של החייל בתקופת אשפוזו יהיה מבוסס על זימונו לשמ"פ מכוח צו קריאה או על-פי התנדבות כאמור בפ"מ 35.0211;

(ג) קבעה סמכות רפואית שהחייל אינו כשיר לעבודה, אך הוא אינו מעוניין להגיש בקשה להכרה בנכות, ישוחרר בתום תאריך השמ"פ המקורי;

(ד) בכל מקרה של שינוי במצבו הבריאותי של החייל בעקבות מחלה או פציעה, כאשר מצבו הרפואי מוגדר קשה או אנוש, ורופא המליץ על שינוי בפרופיל הרפואי שלו - יוודא ר"ם 2 שאליו שייך החייל שהוא יועמד בפני ועדה רפואית לצורך קביעת הפרופיל הרפואי שלא בנוכחותו, כמפורט בהוראות הקרפ"ר. חייל מילואים שמצבו הרפואי אינו מוגדר קשה או אנוש, יועמד בפני ועדה רפואית באמצעות קצין הקישור שלו.

בקשה להכרה בנכות לפי חוק הנכים (תגמולים ושיקום) [נוסח משולב], תשי"ט - 1959

בלמ"ט

38.0122
פקודות מסכ"ל, 30 נוב' 92

א. חייל שנחבל, חלה או הוחמרה מחלתו תוך כדי ועקב שירות סדיר או שמ"פ, רשאי להגיש בקשה להכרה בנכות למשהב"ט-אגף השיקום. זכאותו תיבחן על ידי קצין התגמולים לפי חוות דעת רפואית מטעם רופאי משהב"ט, שתבחן את הקשר בין פציעתו או מחלתו לשירות.

ב. לפי חוק הנכים (תגמולים ושיקום) [נוסח משולב], תשי"ט - 1959, ניתנת זכות להגשת בקשה להכרה בנכות בגין מחלה עד תום שלוש שנים מיום שחרורו של החייל מצה"ל. לגבי פציעות אין הגבלה מסוג זה, ובלבד שיהיו ברשות התובע חומר נסיבתי ורפואי מספק.

ג. הוראות חוק התגמולים לחיילים ולבני משפחותיהם (חבלה שלא בעת מילוי תפקיד), התשמ"ח - 1988, מחילות את חוק הנכים גם על חייל בשירות חובה שנחבל בהיותו בחופשה מאושרת, ובלבד שהחבלה לא אירעה בעת שהחייל נעדר מן השירות שלא ברשות, שהחבלה אירעה במשך 14 ימי החופשה הראשונים ושדרגת הנכות היא 20 אחוזים, לפחות. חבלה שאירעה במהלך חופשה, תוך כדי עיסוק בעבודה או בפעילות של חייל הרשום כספורטאי מצטיין, ושנהוג לקבל בעבודה תמורה, איננה מכוסה על-פי חוקי השיקום, למעט אם החייל קיבל היתר עבודה פרטית בשל מצוקה כלכלית שאושר על ידי גורמי הת"ש, אזי יהיה החייל זכאי להגיש בקשה להכרה בנכות למשהב"ט גם במידה ופציעתו אירעה במהלך חופשה.

מועדי הגשת בקשה להכרה בנכות

.6

א. חייל בשירות חובה - החל מחודש לפני מועד שחרורו. במקרים בהם צפויה הורדת הפרופיל הרפואי ל- 21 או ל- 24, יש להגיש בקשה להכרה בנכות טרם העמדת החייל בפני ועדה רפואית.

ב. חייל מילואים - סמוך ככל שניתן למועד הפציעה או המחלה.

ג. חייל בשירות קבע - בכל עת. מומלץ להגיש את הבקשה סמוך ככל שניתן למועד הפציעה או המחלה.

הטיפול בבקשה להכרה בנכות

.7

א. בתקופה שבה מסופח או מוצב חייל בשירות סדיר או בשמ"פ לר"ם 2 או למחנה החלמה, ייעשו ההכנות להגשת בקשה להכרה בנכות על ידי ר"ם 2 ועל ידי מקרפ"ר-המשר"פ-ענף שירותי הרפואה-קמ"ט השיקום (להלן: "קמ"ט השיקום"), כלהלן:

(1) הסברה מתאימה לחייל הפצוע או החולה;

(2) איסוף תיעוד רפואי נסיכום מחלה, טופס מלש"ב, טופס 103, טופס 105, טופס 178, טופס 231 (אם קיים), תיק רפואי צבאי ואישור על תנאי השירות);

(3) חוות דעת על תנאי השירות;

(4) קבלת מסמכים מר"ם 2 על נסיבות הפגיעה (טופס 141);

(5) מילוי טפסי ההכרה בנכות (ש / 1 / 38 או ש / 1 / 39).

ב. ר"ם 2 יסייע לחייל להמציא את המסמכים הנדרשים, בסיוע קמ"ט השיקום וקצין הנפגעים החילי או הזרועי.

ג. הגשת בקשה להכרה בנכות באמצעות מקשר מטעם משהב"ט-אגף השיקום הנמצא בבית חולים או במתקן האשפוז, תיעשה רק לגבי הפצועים והחולים המוגדרים במצב רפואי קשה או אנוש. יחידת ר"ם 2 תיידע את קמ"ט השיקום על העברת הבקשה להכרה בנכות באמצעות מקשרי משהב"ט.

ד. האחריות להמציאת המסמכים ולהעברתם לקמ"ט השיקום מוטלת על מפקד יחידת ר"ם 2. האחריות להעברת המסמכים למשהב"ט-אגף השיקום מוטלת על קמ"ט השיקום.

בלמ"ט

ה. חייל שמגיש בקשה להכרה בנכות לאחר שנגרע מיחידת ר"ס 2, יעשה זאת בסיוע קצין הנפגעים החילי או הזרועי, וזה יסתייע בקמ"ט השיקום.

ו. בקשות להכרה בנכות יועברו לידי משהב"ט-אגף השיקום. אם החייל מגיש בקשה להכרה בנכות למשהב"ט-אגף השיקום, ובמקביל לביטוח הלאומי או לחברת ביטוח, יהיה עליו לבחור מאיזה גוף יתבע הכרה בנכות. על החלטה לוותר על זכותו להגיש תביעה למשהב"ט-אגף השיקום, יוחתם החייל על טופס ויתור להגשת תביעה, שדוגמתו ניתנת בהוראת ר"ס 2 301.014.

ז. נגרמה הנכות על ידי גורם אזרחי (כגון תאונת דרכים אזרחית), יוכל החייל לבחור בתגמולים ובזכויות לפי חוק הנכים או בפיצויים לפי חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, תשל"ה - 1975, או לפי פקודת הנזיקין [נוסח חדש], תשכ"ח - 1968. החייל רשאי לנקוט צעדים משפטיים כדי לזכות בתגמולים לפי חוק הנכים וכן בפיצויים לפי חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים או פקודת הנזיקין [נוסח חדש], תשכ"ח - 1968, אך לא יקבל פיצויים לנפגעי תאונות דרכים או פקודת הנזיקין [נוסח חדש], תשכ"ח - 1968 ותשלומים לפי חוק הנכים כאחד.

ערים

8. חייל הרואה עצמו נפגע מהחלטה כלשהי של קצין התגמולים, רשאי לערער עליה בפני ועדת הערעורים לפי חוק הנכים.

העברת הטיפול למשהב"ט-אגף השיקום

9.

א. משהב"ט-אגף השיקום מטפל בהענקת זכויות למי שהוכר כנכה מכוח חוק הנכים ועל-פי האמור בו, לאחר ששוחרר משירות פעיל בצה"ל.

ב. לצורך מימוש זכויותיו של חייל במשהב"ט-אגף השיקום, ישמשו המסמכים האלה הוכחה לשחרורו מהשירות:

- 1) לגבי חייל בשירות חובה - תעודת חייל מילואים או תעודת פטור משירות ביטחון;
- 2) לגבי חייל מילואים:

א) שוחרר החייל משירות מילואים, ולא הוסיף לשרת בתנאי קבע - יציג טופס 3010;

ב) המשיך החייל את שירותו בתנאי קבע, יצויד עם שחרורו הסופי באישור מקצין העיר על תום שירותו;

ג) כדי למנוע תשלומי כפל לחייל מילואים הממשיך לשרת בתנאי קבע, ידאג מפקד ר"ס 2 להחתים כל טופס 3010 הניתן לחייל בחותמת המציינת, שהחייל ממשיך לשרת בתנאי קבע.

תיעוד ומעקב

10.

א. מפקדי יחידות ר"ס 2 וקציני הנפגעים יוודאו שהבקשות להכרה בנכות יוגשו למשהב"ט בצירוף המסמכים הנדרשים, באמצעות קמ"ט השיקום. תשובות על הכרה בנכות (הכרות ביניים) המקנות לחייל טיפול רפואי, משכורת (אם הוא אינו כשיר לעבוד) ושיקום רפואי - יועברו לקמ"ט השיקום באמצעות חוליית הבקרה מטעם משהב"ט-אגף השיקום. קמ"ט השיקום יעביר את התשובה לחייל.

ב. קמ"ט השיקום יעקוב אחר קבלת התשובות ממשהב"ט-אגף השיקום בדבר הכרה ויעבירן ליחידת ר"ס 2 המתאימה.

בלמ"ס

38.0122
פקודות מסכ"ל, 30 נוב' 92

ג. עוכבה קבלת מסמכים מיחידת החייל, יוכל ר"ם 2 להסתייע בקצין הנפגעים החילי או הזרועי כדי לאתר את המסמכים ביחידת החייל. קציני הנפגעים יסתייעו, בשעת הצורך, באכ"א-מחלקת הנפגעים-ענף הקשר למשפחות-מדור המאושפזים.

מערכת קישור של משהב"ט-אגף השיקום בשעת חירום

.11

א. בכל מתקן רפואי שבו פועלת יחידת ר"ם 2 או יחידת קישור רפואית (יק"ר), תופעל בשעת חירום חוליית קישור מטעם משהב"ט-אגף השיקום.

ב. חוליית הקישור תפעל בתיאום מלא עם יחידת ר"ם 2 ועם קמ"ט השיקום או עם נציגו במתקן הרפואי בנושאים המפורטים להלן:

- (1) הסברה לחיילים המאושפזים בנושא זכויותיהם במשהב"ט-אגף השיקום;
- (2) סיוע למאושפזים במילוי בקשות להכרה בנכות ובהגשתן למשהב"ט-אגף השיקום, בצירוף חומר רפואי רלוונטי ותיעוד נסיבתי;
- (3) השגת מסמכים ממפקדי החיילים, המעידים על נסיבות הפגיעה. במקרה של פגיעה בקרב ובפעילות מבצעית יש לוודא העברת דו"ח פגיעה;
- (4) תשלום הוצאות נסיעה ותשלומים אחרים למשפחות החיילים המאושפזים ששוחררו מהשירות;
- (5) קבלת אחריות כוללת לחיילים שהוכרו כנכי צה"ל ושמוסיפים להיות מאושפזים במתקן הרפואי גם לאחר שחרורם מהשירות;
- (6) יחידת ר"ם 2 תמסור את כל המידע שברשותה על החיילים השוהים במתקן למקשרים מטעם משהב"ט ותסתייע בידי חוליית הקישור ככל הנדרש לביצוע עבודתה, לפי הוראת אגף השיקום 100.20 א.

חריגים

12. בסמכות ראש אכ"א לאשר חיול בדיעבד של חייל מילואים שנפצע בדרכו ליחידתו בטרם נפתח לו טופס 429 או בדרכו לביתו לאחר סגירת טופס 3010.

13. פנייה לראש אכ"א תתבצע על ידי רמ"ח הנפגעים או הקשל"ר (בהתאם לנסיבות), ותצורף אליה המלצת הקרפ"ר או נציג מטעמו.

בלמ"ס